

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Asan/18/2019
Identifikačné číslo spisu: 1018200517
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1018200517.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): R. Š. O., bytom E. XXX, XXX XX E., právne zastúpený: Kvasňovský & Partners/Advokáti s. r. o., Dunajská 32, 811 08 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, o správnej žalobe vo veciach správneho trestania, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/59/2018-78 zo dňa 16. októbra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Žalovaný rozhodnutím zo dňa 14.12.2017 č. 41854/2017/153 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) rozhodol, že Ing. O. O. - sťažovateľ je vinný, že
- v lehote 30 dní nezapísal do denníka číslo úkonu, dátum vyžiadania úkonu, dátum, do ktorého sa má úkon vykonať, označenie zadávateľa, druh úkonu, účel a predmet úkonu, údaje o preddavku, požadované znalečné a dátum vykonania znaleckých úkonov č. 4/2016, 5/2016, 6/2016, 7/2016, 8/2016, 9/2016, doplnenia č. 1 k znaleckému úkonu č. 5/2016 a znaleckého úkonu č. 1/2017 (vypracovaných v období od 31. augusta 2016 do 26. januára 2017) a neurobil tak do vydania upovedomenia č. 41854/2017/153 z 2. júna 2017, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 14 ods. 1 ZZTP (pozn. kasačného súdu: zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch /ďalej

len „ZZTP“) v spojení s § 33 písm. e) ZZTP a § 17 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

- v písomnom vyhotovení znaleckého úkonu č. 5/2016, vypracovanom v Michalovciach 31. augusta 2016, pre zadávateľa Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Bajkalská 27, 820 07 Bratislava (ďalej len „URSO“), vo veci „stanovenie všeobecnej hodnoty distribučných trafostaníc spoločnosti Východoslovenská distribučná a. s.“ k dátumu 31. december 2015:

a) stanovil všeobecnú hodnotu stavebnej časti murovaných, vstavaných, vežových, podzemných a kioskových distribučných transformačných staníc, čo podľa prílohy č. 6 k inštrukcii 7/2009 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 25. marca 2009 č. 23635/2009-51 o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti v aktuálnom znení (ďalej len „inštrukcia“) nespadá pod obsahové vymedzenia odvetví, v ktorých je znalec zapísaný, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 11 ods. 3 ZZTP,

b) na stranách 6-67 (časť „posudok“) pri stanovení všeobecnej hodnoty stavebnej časti murovaných, vstavaných, vežových, podzemných a kioskových distribučných transformačných staníc nepostupoval podľa prílohy č. 3 k vyhláške č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška o stanovení všeobecnej hodnoty majetku“), čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP v spojení s § 33 písm. d) ZZTP, § 4 ods. 3 vyhlášky o stanovení všeobecnej hodnoty majetku a prílohou č. 3 k vyhláške o stanovení všeobecnej hodnoty majetku,

c) na stranách 6-67 (časť „posudok“) neodôvodnil stanovenie východiskovej hodnoty VH jednotlivých nehnuteľností, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

d) na stranách 6-67 (časť „posudok“) neodôvodnil stanovenie technickej hodnoty TH jednotlivých nehnuteľností, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

e) na stranách 6-67 (časť „posudok“) neodôvodnil stanovenie všeobecnej hodnoty VŠH jednotlivých nehnuteľností, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

f) k znaleckému posudku nepriložil prílohy na zabezpečenie preskúmateľnosti stanovenia všeobecnej hodnoty stavebnej časti transformačných staníc, pretože nepriložil povinné prílohy znaleckého posudku spadajúceho pod odvetvie Odhad hodnoty nehnuteľností, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP v spojení s § 17 ods. 6 a § 33 písm. e) ZZTP, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)

g) na stranách 67 - 189 (časť „posudok“) neodôvodnil stanovenie východiskovej hodnoty VH jednotlivých VN a NN častí murovaných, vstavaných, vežových a kioskových distribučných transformačných staníc, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

h) na stranách 67 - 189 (časť „posudok“) neodôvodnil stanovenie technickej hodnoty TH jednotlivých VN a NN častí murovaných, vstavaných, vežových a kioskových distribučných transformačných staníc, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

i) na stranách 67 - 189 (časť „posudok“) neodôvodnil stanovenie všeobecnej hodnoty VŠH jednotlivých VN a NN častí murovaných, vstavaných, vežových a kioskových distribučných transformačných staníc, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

j) k znaleckému posudku nepriložil prílohy na zabezpečenie preskúmateľnosti stanovenia všeobecnej hodnoty VN a NN častí murovaných, vstavaných, vežových a kioskových distribučných transformačných staníc, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

k) stanovil všeobecnú hodnotu stavebnej časti stĺpových a stožiarových distribučných transformačných staníc, čo podľa prílohy č. 6 k inštrukcii nespadá pod obsahové vymedzenia odvetví, v ktorých je znalec zapísaný, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 11 ods. 3 ZZTP,

l) na stranách 189 - 332 (časť „posudok“) pri stanovení všeobecnej hodnoty stavebnej časti stĺpových a stožiarových distribučných transformačných staníc nepostupoval podľa prílohy č. 3 k vyhláške o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP v spojení s § 33 písm. d) ZZTP, § 4 ods. 3 vyhlášky o stanovení všeobecnej hodnoty majetku a prílohou č. 3 k vyhláške o stanovení všeobecnej hodnoty majetku,

m) na stranách 189 - 332 (časť „posudok“) neodôvodnil stanovenie východiskovej hodnoty VH jednotlivých nehnuteľností, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

n) na stranách 189 - 332 (časť „posudok“) neodôvodnil stanovenie technickej hodnoty TH jednotlivých nehnuteľností, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

o) na stranách 189 - 332 (časť „posudok“) neodôvodnil stanovenie všeobecnej hodnoty VŠH jednotlivých nehnuteľností, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

p) na strane 333 (časť „záver“) neodcitol otázku zadávateľa, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

q) na strane 333 (časť „záver“) nezodpovedal otázku zadávateľa, na základe ktorých mal „posúdiť technický stav elektrických zariadení v DTS“ a „overiť súlad technickej a sprievodnej dokumentácie so skutkovým stavom“, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP,

čím spáchal iný správny delikt podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP, za čo mu bol uložený podľa § 27 ods. 3 písm. c) ZZTP zákaz výkonu znaleckej činnosti na obdobie jedného roka, podľa § 27 ods. 3 písm. b) ZZTP a uložená peňažná pokuta vo výške 1 650 eur.

2. Žalovaný pri vydaní prvostupňového rozhodnutia vychádzal z informácie (vyplývajúcej z centrálného registra zmlúv) o tom, že sťažovateľ 01. marca 2016 uzavrel s Úradom pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len ÚRSO“) zmluvu o výkone znalca, evidenčné číslo ÚRSO 12/2016 zverejnenú 09. marca 2016. Po následne vykonanej kontrole denníka žalovaný vyzval sťažovateľa dňa 28.02.2017 na predloženie rovnopisov všetkých úkonov znaleckej činnosti, ktoré vypracoval na základe zmluvy ev. č. ÚRSO 12/2016, a všetkých úkonov znaleckej činnosti, ktoré vypracoval v období od 1. júla 2016 do dňa doručenia výzvy a predložil v listinnej forme denníky obsahujúce záznamy o úkonoch znaleckej činnosti vykonaných v priebehu roka 2015 a prvého polroka 2016.

3. Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej tiež len „žalovaný“) rozhodnutím zo dňa 09.03.2018, č. 41854/2017/153/RK (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“), rozklad sťažovateľa zamietla a potvrdila prvostupňové rozhodnutie.

II.

Konanie pred správnym súdom

4. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal sťažovateľ v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a navrhol toto rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec žalovanému na ďalšie konanie.

5. V podanej správnej žalobe najmä uviedol, že

- k porušeniu povinnosti vyplývajúcej z ust. § 14 ods. 1 ZZTP v spojení s ust. § 33 písm. e) ZZTP a ust. § 17 ods. 1 a ods. 2 vyhlášky došlo z dôvodu technickej poruchy systému na strane žalovaného;
- vzhľadom na špecifický charakter majetku regulovanej bázy aktív (RAB), je pri posudzovaní a hodnotení potrebné rešpektovať osobitosti tohto majetku, jeho využívanie, určenie, dlhodobú životnosť, nároky na spoľahlivosť pričom je nevyhnutné v maximálnej miere rešpektovať platnú legislatívu;
- prestanovenie hodnoty regulovanej bázy aktív je potrebný dostatočný počet odborníkov hlavne z radov súdnych znalcov z rôznych odborov, technikov (napríklad revízných technikov, projektantov, audítorov a pod.), pomocného personálu, administratívnych pracovníkov a pod.;
- elektrotechnické zariadenia - transformačné stanice sú špeciálnou, a veľmi dôležitou podskupinou z nezanedbateľným významom, ktorý je nevyhnutné z hľadiska jeho technicko - ekonomického určenia a funkcií hodnotiť ako technologickú časť a nie stavbu;
- na stanovenie hodnoty takého špecifického majetku neexistuje žiadna metodika, preto sťažovateľ postupoval v súlade s ustanoveniami § 4 ods. 3 a ods. 4 a § 5 vyhlášky č. 492/2004 Z.z.;
- sťažovateľ postupoval podľa metodiky na stanovenie všeobecnej hodnoty zariadení na výkon

regulovaných činností v sieťových odvetviach (ďalej ako „metodika STU BA“), nakoľko pre stanovenie hodnoty regulovanej bázy aktív v sieťových odvetviach nie je vypracovaná metodika, pričom metodika STU BA rešpektuje osobitosti sieťových odvetví a technicko-ekonomické určenie regulovanej bázy aktív;

- s poukazom na časť A, B a C prílohy č. 5 k vyhláške č. 492/2004 Z. z. je jednoznačne zrejmé, že objekt trafostanice je len obalom pre technologické zariadenia a je špeciálne tvarovaný a upravený pre uloženie technologických častí trafostanice;
- príloha č. 3 k vyhláške č. 492/2004 Z. z. vôbec nezohľadňuje technologickú časť trafostanice, postup a rozpočtové ukazovatele používané v metodike pre oceňovanie stavieb taktiež tieto skutočnosti nezohľadňujú;
- žalovaný nesprávne právne posúdil možnosť uplatnenia výnimky predpokladanej ustanovením § 11 ods. 3 ZZTP;
- posudzovaný znalecký úkon bol vypracovaný vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty distribučných trafostaníc spoločnosti Východoslovenská distribučná, a. s., ako regulovaného subjektu v postavení prevádzkovateľa distribučnej sústavy a prevádzkovateľa distribučnej siete, a to v rámci revízie ÚRSO uskutočňovanej za účelom určenia všeobecnej hodnoty majetku regulovaných subjektov využívaných na výkon regulovanej činnosti;
- spôsob ustanovenia sťažovateľa ako znalca bol v absolútnej kompetencii zadávateľa, t.j. ÚRSO, preto prípadný nesprávny postup v tomto smere nemôže byť v žiadnom prípade na ťarchu sťažovateľa;
- zadávateľ ani subjekt, ktorého majetok bol posudzovaným znaleckým posudkom ohodnocovaný alebo iná osoba sa neohradili voči znaleckému úkonu v dôsledku jeho nezrozumiteľnosti tvrdenej zo strany žalovaného;
- žalovaný sa nedostatočne vysporiadal s podaným rozkladom vo vzťahu k druhu a výške uložených sankcií;
- z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a preskúmaného rozhodnutia nevyplýva, z akého dôvodu sa žalovaný nerozhodol pre uloženie iného druhu sankcie;
- žalovaný samovoľne kategorizuje pochybenia ZZTP ako „mimoriadne závažné pochybenosti“ alebo „pochybenie zásadnej závažnosti“ alebo „závažný nedostatok“ alebo „pochybenia nízkej závažnosti“, hoci takúto kategorizáciu neodôvodňuje a ani nerozvíja;

6. Krajský súd v Bratislave dospel k záveru o tom, že správnu žalobu je potrebné zamietnuť z dôvodu, že

- sťažovateľ je zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, oddiel na zápis znalcov, odbor Elektrotechnika, odvetvie Elektro-energetické stroje a zariadenia, odvetvie Odhad hodnoty elektrotechnických zariadení a elektroniky, ev. č. 914057;
- ak sťažovateľ tvrdí, že z technických príčin nemohol plniť svoje povinnosti, mal uvedené hodnoverne nahlásiť žalovanému a preukázať, pričom nepreukázal, že požiadal o poskytnutie používateľskej podpory v dôsledku čoho nemôže žalovaný späť overiť problémy s technickým pripojením;
- ako vyplýva zo znenia § 4 ods. 3 vyhlášky o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, ak je v prílohe ustanovená metodika na stanovenie všeobecnej hodnoty určitej zložky majetku, na stanovenie jej všeobecnej hodnoty nie je prípustné použiť žiadnu inú metodiku;
- fakt, že určité zložky majetku sú určené na výkon činností v rámci regulovaných sieťových odvetví neznamená, že by sa na stanovenie ich všeobecnej hodnoty nemal vzťahovať postup podľa § 4 ods. 3 vyhlášky o stanovení všeobecnej hodnoty majetku;
- k ustanoveniu znalca nemôže dôjsť na zmluvnom základe;
- pojem „ustanoviť“ sa bežne používa aj v iných právnych predpisoch a je ním myslený prípad, keď orgán verejnej moci vykonáva verejnú moc vo vzťahu k určitému subjektu;
- predmetné znalecké posudky boli vypracované pre ÚRSO, ktorý tu ako zadávateľ nemal postavenie orgánu verejnej moci vykonávajúceho impérium, sťažovateľ preto nebol ničím nútený vypracovať úkony znaleckej činnosti v časti nespádajúcej pod rozsah jeho zápisu;
- podľa bodu A.5 prílohy č. 3 k vyhláške o stanovení všeobecnej hodnoty majetku platí, že stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu. Stavby sa podľa stavebnotechnického vyhotovenia a účelu členia na pozemné stavby a inžinierske stavby;

- zo znenia § 43a ods. 3 písm. h) a i) stavebného zákona jednoznačne vyplýva, že zložky majetku, ktoré boli vymedzené v bode 2 písm. b) a I) upovedomenia o začatí správneho konania sú inžinierskymi stavbami, vzhľadom na čo je na stanovenie ich všeobecnej hodnoty príslušný znalec z odvetvia Odhad hodnoty nehnuteľností;
- rozhodujúcim pre právne posúdenie príslušnosti osoby zapísanej v zozname aj pre výber metodiky je výklad pojmov „puzdra“, „obaly“ a „schránky“;
- znenie bodu C prílohy č. 5 k vyhláske o stanovení všeobecnej hodnoty majetku je potrebné aplikovať napríklad na puzdrá slúžiace na ochranu mobilných telefónov pred poškodením, puzdrá na káble, puzdra na organizáciu káblov, obaly nosičov dát, kryty počítačov a tak podobne;
- predmetom právnej úpravy rozhodne nie je to, aby znalci z odvetvia Odhad hodnoty elektrotechnických zariadení a elektroniky mohli stanovovať všeobecnú hodnotu majetku, ak je na stanovenie jeho všeobecnej hodnoty ustanovená osobitná metodika a sú na to príslušní znalci z iných odvetví;
- prvostupňový správny orgán sa rozsiahlo a vyčerpávajúco zaoberal všetkými faktormi podľa § 27 ods. 8 ZZTP, úvaha o druhu a výške sankcie dáva jasnú odpoveď na to, čo všetko a v akej miere prvostupňový správny orgán pri formulovaní svojho záveru o sankciách zvažoval;
- vzhľadom na znenie § 27 ods. 8 ZZTP musí žalovaný posudzovať závažnosť protiprávneho konania, pričom ZZTP a ani iné právne predpisy regulujúce výkon znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti bližšie neupravujú, aké pojmy by mali byť v tejto súvislosti používané;
- slovné spojenia ako „chyba vysokej závažnosti“, „mimoriadne závažné nedostatky“ alebo „formálna chyba“ nespôsobujú vadnosť rozhodnutia;
- prvostupňový správny orgán ukladal popri sebe dve sankcie, z toho jednu peňažnú, a je preto správne, ak posudzoval aj jej možný likvidačný charakter;
- uvedenie majetkových pomerov znalca bolo nevyhnutné i z toho dôvodu, že uloženie sankcie, resp. sankcií musí byť individualizované a primerané, tak ako to vyplýva z nálezů Ústavního soudu České republiky Pl. ÚS 38/02 z 9. marca 2004, ale takisto z rozsudkov Nejvyššího správního soudu České republiky č. k. 9 Afs 127/2007 - 286 z 19. júna 2008 a č. k. 5 As 14/2015 - 25 z 15. mája 2015;
- posúdenie likvidačného charakteru sankcie nie je v neprospech sťažovateľa;
- orgán verejnej správy prvého stupňa správne nepristúpil k samostatnému uloženiu písomného napomenutia, ale zvažoval uloženie niektorej sankcie, resp. niektorých zo sankcií podľa § 27 ods. 3 písm. b), c) a d) ZZTP, ktorými sú peňažná pokuta, zákaz výkonu znaleckej činnosti a vyčiarknutie zo zoznamu. Keďže sa sťažovateľ dopustil širokého spektra závažných pochybení žalovaný zvažoval i možnosť uloženia najprísnejšej zo sankcií, ktorou je vyčiarknutie zo zoznamu k čomu však nepristúpil predovšetkým z ohľadom na skutočnosť, že v prípade sťažovateľa ide o prvé sankcionovanie, zistená miera a čiastočné odstránenie protiprávneho stavu.

III.

Kasačná sťažnosť, stanoviská

7. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) a navrhol aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

8. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že

- rozhodnutia orgánov verejnej správy vychádzali z nesprávne zisteného skutkového stavu, a súd sa napriek radu vytýkaných procesných pochybení zamerlal primárne na predložené dôkazy svedčiace v neprospech sťažovateľa, hoci existujú aj odôvodnené argumenty v jeho prospech;
- napadnutý rozsudok je nepresvedčivý a vzhľadom na to, že právne úvahy súdu sú obsiahnuté výlučne na strane 25 až 28 napadnutého rozsudku, je zredukovaný priestor pre zhodnotenie jednotlivých argumentov a námietok sťažovateľa;
- nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal s jednotlivými žalobnými námietkami;
- posudzované úkony znaleckej činnosti boli vypracované no účely konania ÚRSO (na účely konaní o

cenovej regulácii, ktorých priebeh upravuje ust. § 14 zákona o regulácii v sieťových odvetviach a ktorými boli určené ceny za prístup do distribučnej siete jednotlivých regulovaných subjektov) ako orgánu verejnej moci, a teda bolo možné uplatniť výnimku podľa § 11 ods. 3 ZZTP;

- zo žiadneho ustanovenia ZZTP nevyplýva, že by túto výnimku bolo možné uplatniť len na určitý druh konaní;

- nesúhlasí s názorom, že nedošlo k naplneniu pojmu "ustanovenie" z dôvodu, že ÚRSO nemalo v posudzovanom prípade postavenie orgánu verejnej moci a že k ustanoveniu znalca nemôže dôjsť na zmluvnom základe;

- spôsob ustanovenia znalca bol v absolútnej kompetencii ÚRSO;

- krajský súd sa nevenoval dostatočne námietke, že postup pri oceňovaní trafostanice podľa prílohy č. 3 k vyhláške o stanovení všeobecnej hodnoty majetku by mohol s pravdepodobnosťou blízkou k istote viesť k nesprávnym údajom o všeobecnej hodnote, ktorá by bola nepoužiteľná, nakoľko by nastala situácia, že by vôbec nebola zohľadnená technologická časť trafostanice;

- pri posudzovaní a hodnotení majetku regulovanej bázy je nevyhnutné rešpektovať jeho osobitosti, pričom elektrotechnické zariadenia - transformačné stanice tvoria vždy jeden technologický celok, ktorý je nevyhnutné z hľadiska jeho technicko - ekonomického určenia a funkcií, hodnotiť ako technologickú časť a nie stavbu. Všetky technologické prvky sú navzájom prepojené, musia byť na jednom mieste v tesnej blízkosti o chránené konštrukčne pred pôsobením poveternostných podmienok, ale aj pred vstupom nepovolaných osôb a ich úrazu elektrickým prúdom. K tomuto účelu sú konštrukčne usporiadané a uložené jednotlivé prvky tak, aby ich poloha plnila tieto účely, alebo sú uložené v obale (napr. kiosku a pod.);

- s poukazom na právnu úpravu obsiahnutú v prílohe č. 5 vyhlášky o stanovení všeobecnej hodnoty majetku je objekt trafostanice len obalom pre technologické zariadenia, je špeciálne tvarovaný a upravený pre uloženie technologických častí trafostanice, preto v súvislosti s jeho uvádzanými špecifikami nebolo možné aplikovať na jeho oceňovanie postup a rozpočtové ukazovatele používané v metodike pre oceňovanie stavieb podľa prílohy č. 3 k citovanej vyhláške, nakoľko by nastala situácia, že by vôbec nebola zohľadnená technologická časť trafostanice;

- vzhľadom na skutočnosť, že pre stanovenie hodnoty „RAB“ v sieťových odvetviach nie je vypracovaná metodika si túto metodiku STU BA sťažovateľ osvojil;

- žalovaný a prvostupňový správny orgán rozhodol nezákonným spôsobom, keď uprednostnil represívny charakter uloženej sankcie pred jej preventívnym pôsobením, keď nezhodnotil všetky okolnosti predmetnej veci a uložil sťažovateľovi neprimeranú sankciu, pričom krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s námietkami týkajúcimi sa primeranosti a druhu uloženej sankcie;

- v zmysle ustálenej judikatúry správnych súdov (napr.: rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3SžoKS/64/2006, rozhodnutia ZSP 69/2008, ZSP 58/2009, a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5Sžo/204/2010), v prípade správneho trestania je potrebné sledovať, či správny orgán náležite zdôvodnil uloženie sankcie v určitej výške, ak zákon pripúšťa rozpätie sankcie, či prihliadol na okolnosti viazané na subjekt, samotný skutok a jeho následok. Určenie výšky pokuty v rámci určeného rozpätia je síce vecou voľného uváženia, to však neznamená, že môže byť uložená v ľubovoľnej výške. Voľná úvaha aj pri takomto rozhodovaní je myšlienkový proces, v rámci ktorého má príslušný orgán zvažovať závažnosť porušenia predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu, jeho následky, dobu protiprávnosti, aby uložená pokuta spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel s prognózou budúceho pozitívneho správania sa dotknutej osoby;

- v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sankcia nemá byť pomstou, ale nápravným prostriedkom, ktorý má viesť účastníka konania k zmene svojho postoja k správne deliktu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 12.11.2014. sp. zn. 10Sžd/22/2014);

- v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3.5.2011, sp. zn. 3Sžo/253/2010 uloženie vysokej sankcie vyžaduje, aby správny orgán svoje rozhodnutie podrobne zdôvodnil s uvedením konkrétnych skutočností, ktoré odôvodňujú uloženie sankcie v určitej výške;

- rozhodnutia orgánov verejnej správy neobsahuje náležité odôvodnenie vo vzťahu k jednotlivým porušeniam zákona a správna úvaha sa nedrží v medziach vykonaného dokazovania, náležite zisteného stavu a mimo rámca subjektívnych hodnotení;

- orgány verejnej správy svojpomocne vytvorili kategorizáciu o terminológiu, ktorú nemá oporu v ZZTP a smeruje k nedovolennej tvorbe práva a názvoslovia, prekračuje rámec zákonom predpokladanej správnej

úvahy o umelo nahrádza individuálne posúdenie závažnosti jednotlivých pochybení znalca;
- stupeň závažnosti nebol náležité, za pomoci argumentov odborne kvalifikovaných osôb preukázaný;
- prvostupňový správny orgán sa neodôvodnene venoval tržbám subjektov, v ktorých sťažovateľ pôsobí;
- žalovaný uviedol, že "z obsahu napadnutého rozhodnutia (rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu) vyplýva, že pre prvostupňový správny orgán neboli pri formulovaní záveru o nelikvidačnom charaktere peňažnej pokuty prioritné tržby v tam zmienených subjektoch, ale príjmy účastníka konania", čo však z predmetného rozhodnutia nevyplýva;

9. Žalovaný navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

IV.

Právne závery kasačného súdu

10. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) s prihliadnutím na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 195 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že nie je dôvodná a preto ju podľa § 461 S.s.p. zamietol.

11. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. apríla 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.). Podľa § 11 ods. 3 ZZTP znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname nesmie vykonať úkon v odbore alebo odvetví, v ktorom nie je zapísaný; to sa nevzťahuje na znalca, tlmočníka alebo prekladateľa ustanoveného na účely súdneho alebo iného konania súdom alebo iným orgánom verejnej moci.

12. Vo vzťahu k výnimke podľa § 11 ods. 3 ZZTP, v zmysle ktorej sa zákaz vykonať úkon v odbore alebo v odvetví, v ktorom znalec nie je zapísaný nevzťahuje na znalca ustanoveného na účely súdneho alebo iného konania súdom alebo iným orgánom verejnej moci, je potrebné uviesť, že predmetná výnimka je uplatniteľná iba v prípade, ak je znalec na znalecký úkon ustanovený orgánom verejnej moci. To však v prejednávanej právnej veci splnené nebolo.

13. Uvedený zákaz (podľa § 11 ods. 3 ZZTP- pozn. kasačného súdu) sa nevzťahuje na znalca (tlmočníka, prekladateľa) ustanoveného na účely súdneho alebo iného konania súdom alebo iným orgánom verejnej moci. Správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. c) v spojení s § 11 ods. 3 ZakZZTP sa teda nemôže dopustiť znalec (tlmočník, prekladateľ) ustanovený (prijatý) do konania vedeného pred orgánom verejnej moci. Je potrebné si uvedomiť, že orgán verejnej moci autoritatívne ukladá prostredníctvom rozhodnutia znalcovi (tlmočníkovi, prekladateľovi) procesnú povinnosť - vykonať znalecký (tlmočnický, prekladateľský) úkon. Znalec (tlmočník, prekladateľ) v tomto prípade nie je v rovnoprávnom postavení s orgánom verejnej moci a obsah rozhodnutia orgánu verejnej moci nezávisí od vôle znalca (tlmočníka, prekladateľa). Nesplnenie tejto povinnosti môže byť zo strany orgánu verejnej moci sankcionované poriadkovou pokutou. Znalec (tlmočník, prekladateľ) má právo odmietnuť vykonanie úkonu, ak daná otázka nespadá pod jeho odbornosť. O tom, či námietka znalca (tlmočníka, prekladateľa) je dôvodná, však rozhodne orgán verejnej moci, ktorý znalca (tlmočníka, prekladateľa) ustanovil (prijal). (JUDr. Ján Dankovčík, JUDr. Alexandra Rajničová Knapíková, Zákon o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch - Komentár, Bratislava, Wolters Kluwer).

14. Sťažovateľ nebol na vykonanie znaleckého úkonu ustanovený Ústavom pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO), ale posudzovaný úkon znaleckej činnosti pre zadávateľa vyhotovil na základe zmluvného vzťahu. Zmluva je dvojstranným právnym úkonom, uzavretým medzi dvoma rovnocennými subjektmi. V tomto zmluvnom vzťahu ÚRSO nevystupoval ako orgán vykonávajúci verejnomoenské

oprávnenie, ale ako súkromnoprávny subjekt, ktorý si vybral znalca na vypracovanie posudku a uzatvoril s ním zmluvu. V danom prípade nič nebránilo sťažovateľovi odmietnuť uzavrieť zmluvu s ÚRSO. Na tomto závere nič nemení prípadné využitie znaleckého posudku ÚRSO v budúcnosti na účely správneho konania.

15. Pokiaľ ide o vytýkané vykonanie znaleckej činnosti nespádajúcej pod rozsah zápisu sťažovateľa, kasačný súd sa stotožnil s jej vyhodnotením správnymi orgánmi ako aj krajským súdom. Vyhláška o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v prílohe č. 3, v bode A5 s poznámkou pod čiarou, odkazujúcou na § 43 stavebného zákona, v zhode s jeho znením ustanovuje, že stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu. Stavby sa podľa stavebnotechnického vyhotovenia a účelu členia na pozemné stavby a inžinierske stavby.

16. Správne orgány ako aj krajský súd správne vychádzali z právnej úpravy, obsiahnutej v § 43a ods. 3 písm. h) a i) stavebného zákona, podľa ktorého inžinierske stavby sú: h) diaľkové a miestne elektronické komunikačné siete a vedenia, telekomunikačné stožiare, transformačné stanice, a i) diaľkové a miestne rozvody elektriny, stožiare, transformačné stanice, televízne káblové rozvody.

17. Sťažovateľ je zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, oddiel na zápis znalcov, odbor Elektrotechnika, odvetvie Elektro-energetické stroje a zariadenia, odvetvie Odhad hodnoty elektrotechnických zariadení a elektroniky. V zmysle prílohy 6 inštrukcie (7/2009) Odhad hodnoty elektrotechnických zariadení a elektroniky je znaleckým odvetvím zahŕňajúcim stanovenie hodnoty elektrických a elektronických zariadení všetkých druhov. Podľa prílohy č. 5 vyhlášky o stanovení všeobecnej hodnoty majetku je elektrotechnickým zariadením akékoľvek zariadenie, ktoré sa používa na výrobu, premenu, prenos, akumulovanie, distribúciu alebo využitie elektrickej energie, ako sú stroje, transformátory, prístroje, meracie prístroje, ochranné prístroje, zariadenia pre elektrické rozvody, spotrebiče.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené sťažovateľ relevantne nespochybnil záver o tom, že ohodnotené zložky majetku - transformačné stanice, ktoré boli vymedzené v prvostupňovom rozhodnutí sú inžinierskymi stavbami, z ktorého dôvodu je na stanovenie všeobecnej hodnoty ich stavebnej časti príslušný znalec z odvetvia Odhad hodnoty nehnuteľností. Z rovnakých dôvodov neobstála ani argumentácia sťažovateľa, v zmysle ktorej je potrebné stavebné časti transformačných staníc posudzovať ako obal (resp. schránku) elektrotechnického zariadenia.

19. Pokiaľ ide o výber metodiky, kasačný súd poukazuje na znenie ustanovenia § 4 ods. 3 vyhlášky o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, v zmysle ktorého je vylúčená možnosť použitia inej metodiky o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, než je uvedené v prílohe vyhlášky. Povinnosťou znalca je postupovať pri znaleckej činnosti podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a inštrukcií ministerstva. V tomto smere obrana sťažovateľa spočívala v jeho argumentácii, že transformačná stanica nie je stavbou (inžinierskou stavbou) ale obalom, pre ktorý pri vyhotovení znaleckého posudku použil namiesto metodiky pre oceňovanie stavieb podľa prílohy č. 3 metodiku vypracovanú Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, je neobhájiteľná.

20. Pri úprave postihu znalcov sa vychádza z toho, že v konaní pred žalovaným voči znalcom nedochádza k hodnoteniu správnosti odborného záveru znalca ale plnenie povinností uložených zákonom o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch, ktoré nesúvisia s posudzovaním kvality alebo odbornej správnosti posudku.

Podľa § 27 ods. 8 ZZTP pri ukladaní sankcií za iný správny delikt podľa tohto zákona ministerstvo vychádza z povahy, miery zavinenia, závažnosti, spôsobu, dĺžky a dôsledkov protiprávneho konania alebo opomenutia.

21. Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná

právomoc), zákonom dovoľeného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených medziach uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite odôvodnené.

22. V zmysle ustálenej judikatúry správnych súdov v prípade správneho trestania súd sleduje, či správny orgán náležite zdôvodnil uloženie sankcie v určitej výške, ak zákon pripúšťa rozpätie sankcie, či prihliadol na okolnosti viazané na subjekt, samotný skutok a jeho následok. Určenie výšky pokuty v rámci určeného rozpätia je síce vecou voľného uváženia, to však neznamená, že môže byť uložená v ľubovoľnej výške. Voľná úvaha aj pri takomto rozhodovaní je myšlienkový proces, v rámci ktorého má príslušný orgán zvažovať závažnosť porušenia predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu, jeho následky, dobu protiprávnosti, aby uložená pokuta spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel s prognózou budúceho pozitívneho správania sa dotknutej osoby. Pri uložení pokuty správny orgán prihliadne na závažnosť, spôsob i čas trvania následkov protiprávneho konania.

23. Pokiaľ ide o terminológiu („chyba vysokej závažnosti“, „mimoriadne závažné nedostatky“, „formálna chyba“), ktorú žalovaný použil, pri odôvodňovaní toho, ako zohľadnil závažnosť protiprávneho konania, túto skutočnosť kasačný súd nepovažoval za vadu rozhodnutia. V tejto súvislosti kasačný súd uvádza, že ukládanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoľeného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených limitoch, hraniciach, uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia), musí byť aj náležite zdôvodnené (Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 2. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 163/2010). Zákon o znalcoch, tlmočníkoch a predkladateľoch neupravuje pojmy, aplikovateľné v procese hodnotenia závažnosti iných správnych deliktov. Vzhľadom na znenie ust. § 27 ods. 8 ZZTP bol žalovaný pri ukladaní sankcie povinný, okrem iných, tam zmienených skutočností zohľadniť aj závažnosť protiprávneho konania, čo logicky predpokladá hodnotenie závažnosti protiprávnych konaní v rôznych stupňoch.

24. Z podkladov spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, je podľa názoru kasačného súdu zrejmé, že správne orgány výšku uvedenej pokuty odôvodnili pomerne obsiahlo a zákonným spôsobom uplatnili správnu úvahu, pričom podrobne odôvodnili, ako zohľadnili závažnosť jednotlivých porušení zákona, jeho následky, mieru zavinenia, spôsobom spáchania, teda správne orgány postupovali v súlade s § 27 ods. 8 zákona č. 382/2004 Z.z.

25. Na to, aby sankcia plnila svoju preventívnu a represívnu funkciu, musí byť jej výška stanovená tak, aby sa sankcionovaná osoba v budúcnosti vyvarovala porušeniu zákonných povinností, za súčasného splnenia podmienky jej primeranosti s ohľadom na porušenú povinnosť a okolnosti prípadu. Správne orgány použili v prípade sťažovateľa svoju diskrečnú právomoc v medziach zákonného rámca, keď sťažovateľovi uložili za spáchanie správnych deliktov peňažnú pokutu vo výške 1.650 €. Pokutu vo výške 1.650 € vzhľadom na dôkladné odôvodnenie správnych orgánov nemožno podľa názoru kasačného súdu považovať za neprimerane prísnu a vzhľadom na odôvodnenie správnych orgánov, ani za likvidačnú. Úvahu, na základe ktorej dospeli správne orgány k stanovenej výške pokuty, riadne odôvodnili a ich závery zodpovedajú zásadám logického myslenia. Sťažovateľ v konaní pred správnymi orgánmi a ani v konaní pred súdom nepredložil žiadne dôkazy o tom, že by výška uloženej pokuty bola pre sťažovateľa neprimeraná, či likvidačná. Sťažovateľ má okrem povinnosti tvrdenia aj dôkaznú povinnosť a zatiaľ čo povinnosť tvrdenia sťažovateľ splnil, dôkazné bremeno neunesol, pretože žiadne dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia nepredložil. Na záver kasačný súd k veci dodáva, že správne orgány alebo súdu, povinnosť zisťovať majetkové a osobné pomery obvineného z iného správneho deliktu, pri ukladaní sankcie zo zákona nevyplyva.

26. K ďalším námietkam sťažovateľa kasačný súd dáva do pozornosti, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a

skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04). Kasačný súd má za to, že krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal, vysporiadal sa s podstatnými námietkami sťažovateľa a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, pričom dospel k správnym a nepochybným záverom o zákonnosti preskúmaného ak aj prvostupňového rozhodnutia.

V.

27. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že krajský súd neporušil zákon keď správnu žalobu zamietol. Kasačná sťažnosť teda nie je dôvodná a preto ju kasačný súd v súlade s ust. § 461 S.s.p. zamietol.

Podľa § 461 S.s.p. platí, že kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

28. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ktorý bol v konaní neúspešný právo na náhradu trov konania pred kasačným súdom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.